

**Energihandlingsplan for
Statsministeriet**

2008 - 2012

Handlingsplan

1. Indledning

Dette er handlingsplanen for Statsministeriet jf. *Cirkulære for energieffektiviseringer i statens institutioner*.

Ministeriet har til huse i Prins Jørgens Gård 11 på Christiansborg i København. Handlingsplanen er udarbejdet af energirådgiver Tine Florin, DONG Energy i samarbejde med Statsministeriets EP'er Niels Dalsbæk, som også er MEK.

Handlingsplanen indeholder generelle retningslinier for energieffektive indkøb og energirigtig adfærd samt konkrete besparelestiltag.

Handlingsplanen dækker perioden fra 2008 – 2012. Handlingsplanen er rullende, dvs. den vil blive vurderet én gang årligt (i forbindelse med årsopgørelsen) med henblik på at vurdere realiseringen af de fastsatte reduktionsmål og energisparetiltag.

Bilag til denne handlingsplan er samlet i et separat dokument kaldet bilagsrapport.

2. Energisparetiltag i Statsministeriet for perioden 2008 - 2012

Ved at følge handlingsplanens besparelestiltag reduceres Statsministeriets forbrug svarende til ca. 13 % på elforbruget.

Det skal indledningsvis bemærkes, at udviklingen i Statsministeriets energiforbrug hænger tæt sammen med den aktuelle bemanning i ministeriet. Således vil en aktivitetsforøgelse, f.eks. i form af en udvidelse af medarbejderstaben alt andet lige betyde et stigende energiforbrug.

Stigningen i energiforbruget fra 2005 til 2006 kan således hovedsageligt forklares ved etableringen af først Globaliseringssekretariatet og siden Kvalitetsreformsekretariatet. Stigningen i energiforbruget fra 2006 til 2007 kan delvist forklares ved en udvidelse af medarbejderstaben i forbindelse med etablering af Klimasekretariatet.

2.1. Besparelestiltag

Der kan gennemføres energibesparende foranstaltninger i tre tempi med aftagende rentabilitet:

1. Gennemføres de skitserede besparelsesforslag i tabel 1 i første år skønnes den samlede økonomiske gevinst efter 5 år til i alt ca. 307.000 kr. med en reduktion i elforbruget på samlet set 204.000 kWh (40.800 kWh årligt eller 11 pct. af 2007-forbruget). Den samlede investering er ca. 40.000 kr.
2. Gennemføres de skitserede besparelsesforslag i tabel 2 i andet år stiger den samlede økonomiske gevinst efter 5 år til ca. 316.000 kr., men den samlede reduktion i elforbruget stiger til samlet set 235.500 kWh (47.100 kWh årligt eller 13 pct. af 2007-forbruget). Den samlede investering er ca. 74.000 kr.
3. Gennemføres alle besparelestiltagene, dvs. også de besparelsesforslag i tabel 3 med en tilbagebetalingstid på mere end 5 år, reduceres den samlede økonomiske gevinst efter 5 år til

ca. 293.000 kr., mens elforbruget reduceres med i alt 241.075 kWh (48.215 kWh årligt eller 13,3 pct. af 2007-forbruget). Den samlede investering er ca. 102.000 kr.

2.2. Reduktionsmål

Ifølge cirkulæret skal der opsættes et overordnet reduktionsmål for hele ministerområdet.

Vand og varme

Statsministeriet har bestemt et reduktionsmål på 1 pct. for vand og varme. Det svarer til ca. 6 m³ vand samt 5,6 MWh fjernvarme.

Herudover iværksættes en nærmere undersøgelse af udviklingen i varmemeforbruget i perioden 2005-2007 for at identificere årsagen til det markant lave varmemeforbrug i 2006. Undersøgelsen skal afdække, om der er grundlag for at fastsætte et højere reduktionsmål for perioden 2008-2012 end 1 pct.

Elforbrug

For elforbruget er målsætningen, at Statsministeriet senest med udgangen af 2011 skal have nedbragt elforbruget til niveauet for 2006 - uanset antallet af medarbejdere i Statsministeriet. Det vil sige et reduktionsmål på 40 MWh eller 13 pct. i forhold til 2007-forbruget.

Reduktionsmålet vil nås ved at gennemføre de energibesparende foranstaltninger, der er skitseret i tabel 1-3, dvs. også de initiativer, hvor tilbagebetalingstiden er på mere end 5 år.

Hermed ønsker Statsministeriet at prioritere energibesparelser, og dermed reducere CO₂-udledningen, højere end den rene økonomiske rentabilitet i de energibesparende foranstaltninger.

Initiativerne vil søges gennemført over en 3-årig periode, således at de energibesparende initiativer er gennemført senest med udgangen af 2011.

2.3. Kampagner

For at understøtte reduktionsmålene vil Statsministeriet sideløbende med gennemførelsen af ovenstående besparelestiltag vedrørende elforbruget iværksætte forskellige energisparekampagner i forhold til medarbejderne. Bl.a. planlægges opsat skiltning og anden generel information med opfordring til, at medarbejderen sparer på energien på arbejdspladsen.

Endvidere planlægges afholdt interne temadage, bl.a. i samarbejde med Klimasekretariatet, om energibesparelser og CO₂-udledning.

Endelig nedsættes en arbejdsgruppe med en repræsentant fra Klimasekretariatet og Administrationsafdelingen, der løbende skal drøfte og fremkomme med nye forslag til energibesparelser i Statsministeriet.

2.4. Samarbejde med Elsparefonden og "Kurveknækkeraftale"

Endelig vil reduktionsmålene søges understøttet og fremmet ved at Statsministeriet i 2008 indgår en såkaldt "Kurveknækkeraftale" med Elsparefonden om forpligtende energisparemål (se også www.elsparefonden.dk).

Statsministeriet vil i samarbejdet med Elsparefonden så vidt muligt også hente anden inspiration til gennemførelse af energibesparende foranstaltninger.

2.5. Energirigtigt indkøb

I bilag 5 er vedlagt "Håndbog i energirigtigt indkøb", og denne skal følges fremadrettet ved nyindkøb.

Ønsker Statsministeriet hjælp eller rådgivning til energirigtige indkøb og/eller til at oplyse medarbejderne om energieffektiv adfærd, har Elsparefonden stillet konsulenter til rådighed.

2.6. Offentliggørelse af forbrug og dokumentation

Da Statsministeriets elforbrug overstiger 100.000 kWh/år, er ministeriet forpligtet til at registrere sit elforbrug på hjemmesiden sparel.dk se-elforbrug.

Statsministerierne er desuden forpligtet til at offentliggøre Energimærket og rådgivningsrapporter fra energiforsyningsselskaberne på ministeriets hjemmeside.

2.7. De tekniske besparesestiltag

I tabellerne på de efterfølgende sider er vist de besparesestiltag, som skal gennemføres hos Statsministeriet. Derudover er vist bespareseforslag med tilbagebetalingstid på mere end 5 år, som kan gennemføres efter ønske fra Statsministeriet. Det er et krav, at bespareseforslag med tilbagebetalingstid mindre end 5 år skal gennemføres.

Som nævnt i vejledningen til cirkulæret i bilagsrapport bilag 1, **AD** § 10 er kravene til besparesestiltagene, at de ikke skal være til gene for medarbejderne; at de skal være i overensstemmelse med de krav, der er til arbejdets udførelse samt at tilbagebetalingstiden maksimalt er fem år. Det er primært ud fra disse kriterier, at tiltagene er udvalgt. Alle tiltag med tilbagebetalingstid på mindre end 5 år er sat til gennemførelse første år eller andet år. Tiltagene kan ses i tabel 1 og 2. De fundne besparesestiltag er opstillet efter prioritering baseret på tiltagets besparesepotentiale og investeringsomkostninger. Bespareseforslagene er nærmere forklaret i bilagsrapporten bilag 3.

Besparelsernes størrelser er baseret på den aktuelle el-, varme- og vandpris for 1. kvartal 2008 inkl. afgifter og ekskl. moms:

Elpris:	1,70 kr./kWh
Varmepris:	0,43 kr./kWh
Vandpris:	34,7 kr./m ³

Tabel 1. Besparelser, der skal gennemføres første år

Sted og tiltag	Besparelse			Investering [kr.]	Tilbagebetalingstid [år]	Besparelse efter 5 år [kr.]
	EI [kWh/år]	Varme [kWh/år]	[kr./år]			
Belysning: Gang ved læsesal - bevægelsesmeldere. ER LAVET.	200		400			2.000
Belysning: Gang ved kantine - bevægelsesmeldere. ER LAVET.	200		400			2.000
Belysning: Statsministerens kontor – skift til sparepærer. ER LAVET.	800		1.400			7.000
Urstyringer på kopimaskiner	3.300		5.600	0	0	28.000
Urstyringer på printere	1.900		3.200	0	0	16.000
Belysning: Forkontoret – skift til sparepærer	800		1.400	200	0,1	7.000
Belysning: Departementchefens kontor – skift til sparepærer	1.000		1.700	300	0,2	8.500
Belysning: Toiletter – skift til sparepærer	2.200		3.700	800	0,2	18.500
Belysning: Printerrum – skift til sparepærer	1.500		2.500	500	0,2	12.500
Elspareskinner på alle arbejdspladser	9.800		16.700	7.500	0,4	83.500
Belysning: Glasloft over trappe – skift til sparepærer	12.400		21.000	16.392*	0,8	105.000
Belysning: Læsesal – anden belysning og bevægelsesmeldere	5.000		8.600	10.640*	1,2	43.000
Belysning: Ovalt værelse – skift til sparepærer + bevægelsesmelder	1.100		1.900	2.335*	1,2	9.500
Belysning: Kantine - bevægelsesmeldere	600		1.000	1.852*	1,8	5.000
Total for 1. år	40.800		69.500	40.519	0,6	347.500

*Tilbud fra Slotsholmen Teknik

Tabel 2. Besparelser, der skal gennemføres andet år

Sted og tiltag	Besparelse			Investering [kr.]	Tilbagebetalingstid [år]	Besparelse efter 5 år [kr.]
	EI [kWh/år]	Varme [kWh/år]	[kr./år]			
Belysning: Departementchefens bagkontor – erstatning af bordlamper med anden lampe	600		1.000	2.000	2,0	5.000
Køling: Ældre køleskab – skift til A-mærket	700		1.200	3.000	2,5	6.000
Belysning: Det røde område – bevægelsesmeldere	1.100		1.900	5.587*	2,9	9.500
Belysning: Gang til Folketinget – bevægelsesmeldere	2.900		5.000	15.479*	3,1	25.000
Belysning: Postrum – bevægelsesmelder	500		800	3.156	3,8	4.000
Belysning: Administrationsgang – bevægelsesmeldere	500		800	4.250*	5,0	4.000
Total for 2. år	6.300		10.700	33.472	3,1	53.500

*Tilbud fra Slotsholmen Teknik

Tabel 3. Besparelser med tilbagebetalingstid på mere end 5 år, der kan gennemføres

Sted og tiltag	Besparelse			Investering [kr.]	Tilbagebetalingstid [år]	Besparelse efter 5 år [kr.]
	EI [kWh/år]	Varme [kWh/år]	[kr./år]			
Belysning: Printerrum hvor der laves udsugning) – anden belysning og bevægelsesmeldere	300		400	3.456*	7,8	2.000
Standby: Islandsværelset – sluk for skærme	150		250	2.000	7,8	1.250
Belysning: Toiletter - bevægelsesmeldere (efter der er skiftet til sparepærer)	300		500	9.000	16,9	2.500
Belysning: Øvrige printerrum - bevægelsesmeldere (efter der er skiftet til sparepærer)	300		500	10.000	20	2.500
Belysning: Gang ved Islandsværelset – bevægelsesmelder	30		50	1.300	24,5	250
Belysning: Trappe – bevægelsesmeldere	35		60	2.423*	41,5	300
Total	1.115		1.760	28.179	16,0	8.800

*Tilbud fra Slotsholmen Teknik

2.8. Økonomisk oversigt for gennemførelse

I nedenstående tabeller ses økonomien ved at gennemføre besparelsesforslagene med tilbagebetalingstid på mindre end 5 år og ved at gennemføre alle besparelsesforslagene – også dem med tilbagebetalingstid på mere end 5 år. Forslag med tilbagebetalingstid på mere end 5 år er sat til gennemførelse det tredje år.

Besparelsesforslag, der allerede er udført, giver besparelse hvert år

"Indtægt pågældende år" og "økonomi total" gælder såfremt besparelsetiltagende udføres i starten af året, så besparelsen for hele året indgår.

Gennemførelse af besparelsesforslag med TBT < 5 år	2008	2009	2010	2011	2012
Investering	40.519 kr.	33.472 kr.	0 kr.	0 kr.	0 kr.
Besparelse	69.500 kr.	80.200 kr.	80.200 kr.	80.200 kr.	80.200 kr.
Indtægt pågældende år	28.981 kr.	46.728 kr.	80.200 kr.	80.200 kr.	80.200 kr.
Økonomi total	28.981 kr.	75.709 kr.	155.909 kr.	236.109 kr.	316.309 kr.

Gennemførelse af alle besparelsesforslag	2008	2009	2010	2011	2012
Investering	40.519 kr.	33.472 kr.	28.179 kr.	0 kr.	0 kr.
Besparelse	69.500 kr.	80.200 kr.	81.960 kr.	81.960 kr.	81.960 kr.
Indtægt pågældende år	28.981 kr.	46.728 kr.	53.781 kr.	81.960 kr.	81.960 kr.
Økonomi total	28.981 kr.	75.709 kr.	129.490 kr.	211.450 kr.	293.410 kr.